

choroby pasożytnicze u dzieci

owsica

Pasożyty bytują w jelicie ślepym.

Samica owsika ma długość 1cm i szerokość 0,4mm, samiec o długości kilku mm jest trudno zauważalny gołym okiem.

Samica owsika żyje około 4 tygodni, potem wychodzi przez odbyt pełza po skórze składając jaja ginie.

Larwy rozwijają się w ciągu kilku godzin, dlatego możliwe jest samozarażenie (autoinwazja) przez połknięcie jaj znajdujących się w okolicy okołoodbytniczej.

Jaja przenoszone są z odbytu do ust za pomocą brudnych rąk.

Zarażenie szerzy się często w środowisku rodzinnym oraz w placówkach dziecięcych, szczególnie u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym.

Do zakażenia jajami owsika mogą przyczynić się zarówno zanieczyszczone palce, co spowodowane jest brakiem nawyków higienicznych (ssanie palców, obgryzanie paznokci, niemyte ręce szczególnie po toalecie) jak i przedmioty, jak np. bielizna, ręcznik, zanieczyszczone pożywienie.

Inwazyjne jaja owsika zachowują żywotność co najmniej przez kilka tygodni, zwłaszcza w pomieszczeniach klimatyzowanych, o stałej temperaturze i odpowiedniej wilgotności.

Stąd też środowisko zewnętrzne, np. mieszkania, sypialnie internatów, klasy szkolne lub pomieszczenia przedszkolne, może być traktowane jako rezerwuar inwazji.

Wystarczy, że jedno dziecko w przedszkolu ma jaja owsika na rękach albo na ubraniu, a już owsica przechodzi „z ręki do ręki”.

Jaja pasożytów z palców trafiają do buzi, a stamtąd prosto do jelit, gdzie wylęgają się dorosłe osobniki.

JAK DOCHODZI DO ZAKAŻENIA?

Owsik przenosi się łatwo drogą pokarmową i inhalacyjną, korzystając z zabrudzonych rąk, środków spożywczych lub kurzu.

UWAGA!
Jeżeli choroba nie będzie wyleczona, łatwo dochodzi do kolejnego samozarażenia się, gdyż wydalane z kałem jaja owsików są inwazyjne już po kilku godzinach.

choroba spowodowana inwazją owsików tzw. *Enterobius vermicularis*
Owsiki to robaki pasożytnicze w jelicie grubym człowieka.
Są najbardziej rozpowszechnionymi pasożytami,
zwłaszcza u dzieci - nosicielami jest około 1/5 dzieci.

Nazwa owsików pochodzi od kształtu ciała samicy
przypominającego ziarno owsa.

Mimo że owsik żyje
około 1 miesiąca,
owsica utrzymuje się
często latami, dzięki
łatwo następującej
autoinwazji lub
stałemu dokażaniu się
z zewnątrz.

Owsicę rozpoznaje się na podstawie stwierdzenia
obecności samicy lub jaj pasożyta.

W kale jaja owsika są znajdowane przypadkowo
(u 15% nosicieli).

Metodą diagnostyczną z wyboru
są wymazy z okolicy odbytu;
wykonane trzykrotnie rano po obudzeniu się
pozwolają wykryć 90% inwazji.

Domowe sposoby

picie soku z kiszonych ogórków, jedzenie
kiszonej kapusty, suszonych śliwek czy pestek
dyni zawsze można stosować.

Jest to stara dobra metoda poprawiania
mikroflory w przewodzie pokarmowym
sprzyjająca usuwaniu pasożytów.

Nie zaszkodzi a może wspierać kurację.

NAJCZĘSTSZE OBJAWY

- świąd odbytu, nasilający się zwykle
w godzinach wieczornych
- zaczerwieniona skóra w okolicy odbytu
- niepokój i podniecenie ruchowe
- zgrzytanie zębami
- obgryzanie paznokci
- trudności w skupieniu uwagi
- bezsenność
- ból głowy
- osłabienie
- brak apetytu
- nudności, bóle w jamie brzusznej
- anemia
- podkrążone oczy
- ciągle osłabienie
- zaburzenia snu
- zmiany wypryskowe w okolicy odbytu

przestrzeganie higieny osobistej
regularna zmiana bielizny, mycie rąk

przestrzeganie czystości pomieszczeń
osobne łóżko, oddzielne pomieszczenia sypialne

**konieczne jest utrzymanie wręcz przesadnej
higieny osobistej domowników**
podmywanie się po korzystaniu z ubikacji,
częste mycie rąk, zmiana bielizny osobistej,
gotowanie pościeli i ręczników

**myjemy zabawki, dezynfekujemy przedmioty
osobistego użytku**

**obcinamy krótko paznokcie, aby nie dopuścić do
wtórnego zakażenia**

dokładnie pierzemy pościel i ręczniki
niszczy jaja owsika, co wraz z reżimem higieny
osobistej przerywa łańcuch zakażeń

Podczas kuracji na noc należy zakładać dziecku
obcisłe majtki, które rano pierzemy i gotujemy.

Na noc zaleca się wkładać dziecku rękawiczki
z jednym palcem, żeby ograniczyć drapanie
w okolicach odbytu.

Nocne ubranie przed wrzuceniem do pralki należy
zlać wrzątkiem, wyprać w 90°C i dokładnie
wyprasować.